Lázár György

Rasszizmus-biznisz

PÁRATLAN OLDAL - LIII. évfolyam 8. szám, 2009. február 20.

Bayer Zsolt cikkei a *Magyar Hírlap*ban több figyelmet kapnak, mint amennyit megérdemelnek. Őt magát sok mindennek elmondták, most még Gyurcsány Ferenc miniszterelnök is arra buzdít, hogy ne olvassuk írásait. Ez persze ingyenreklám újságja számára, mert végül is Bayer üzletember. Az újságkiadás üzlet is, pláne, ha a lapot egy olyan milliárdos vezeti, mint Széles Gábor. Sokan próbálkoztak már a múltban is azzal, hogy sokkoló cikkekkel szerezzenek új olvasókat, ezt tette Henry Ford, a híres autógyáros is, amikor 1918-ban megvásárolta a haldokló *Dearborn Independent* nevű detroiti hetilapot. Kirúgta a szerkesztőt, és megbízta William Cameront, a neves újságírót, hogy növelje a példányszámot.

Cameron antiszemita cikkekkel próbálkozott. A trükk bevált. Minél nagyobb volt a felháborodás, annál több lapot adtak el. 1925-re a példányszám megtízszereződött, és elérte a kilencszázezret. Ford korábban maga is tett néhány antiszemita kijelentést, különösen a „zsidó bankárokkal" gyűlt meg a baja, amikor vállalatának pénzügyi problémái voltak, de legjobb barátai között is voltak zsidók, és mindig bőkezűen támogatta zsidó munkásait, valamint azok jótékonysági szervezeteit. Maga is meglepődött lapjának sikerén.

A dolog akkor kezdett kényelmetlenné válni, amikor kiderült, hogy Hitler is lefordíttatta a cikkeket, és kifejezte csodálatát az amerikai autómágnás iránt. A Führer nyilvánvalóan nem értette, hogyan működött akkoriban az amerikai (és újabban a magyar) újságbiznisz. Az *Independent*et bojkottálni kezdték, a jogi hercehurca is beindult, a példányszám zuhant, a hirdetők is eltűntek. 1927-ben Cameron, odaadó alkalmazottként, még megvédte Ford hírnevét, és kijelentette, hogy az autógyáros nem is tudott a cikkekről, nem is olvasta saját újságját. Ford meghálálta a karakteres kiállást, és elbocsátotta Cameront, majd bezáratta az akkor már veszteséges lapot. Különben is ekkor már az amerikai néptánc (square dance) újjáélesztésén munkálkodott, valamint hadjáratot indított a „degenerált" könnyűzene, a dzsessz ellen.

Bayer is a régi recepttel ügyködik, rasszista cikkekkel próbál olvasókat toborozni. Úgy látszik, sokan rá is haraptak a csalira, vagyis felháborodtak. De sokkolásból nem lehet megélni, ha nincs bevétel, akkor új témát és új bértollnokot kell keresni. Tudja ezt Bayer is, ezért is biztatja támogatóit arra, hogy fizessenek elő a *Magyar Hírlap*ra. De Széles Gábor is elkövetett egy hibát. Henry Ford mindig gondosan ügyelt arra, hogy soha ne hozzák kapcsolatba saját újságjával, és különösen annak antiszemita cikkeit firkáló újságíróival. Az ilyesmi sokat árthat. Rasszista cikkekkel olvasókat még úgy-ahogy lehet találni, néhány balek mindig akad, de fizetőképes hirdetőket lehetetlenség. Talán gazdaságosabb lenne most Bayert is lecserélni egy új tollnokra, és az újságot egy még újabb politikai irányba elvinni. Mert ha nem, a *Magyar Hírlap* is úgy járhat, mint a *Dearborn Independent*, elvégre biznisz ez, mostanában Magyarországon éppen rasszizmus-biznisz.